MEXILLÓN DE GALICIA
Consello Regulador

D. Joaquin Garrido Pardo, con DNI 44.808.743M, na súa calidade de Secretario Xeral do CONSELLO REGULADOR DO MEXILLON DE GALICIA, con CIF Q-8655621-D e enderezo social na Avda da Mariña, 25, 36600, Vilagarcía de Arousa (Pontevedra), EXPÓN:

Que o día 03.05.2021 a Consellería do Medio Rural a través da Axencia Galega da Calidade Alimentaria deu inicio á tramitación *Anteproxecto de Lei da calidade alimentaria de Galicia*, sometendo dito texto a exposición pública a través do portal de transparencia, o 01/04/2022, e abrindo un prazo de 1 mes para que as persoas interesadas puideran presentar suxestións ao citado texto.

Que en virtude do anterior, presenta as seguintes ALEGACIÓNS:

Primeira

A nova lei regula a calidade alimentaria, a calidade dos alimentos. Na exposición de motivos se desprende que son de consideración na nova regulamentación: tanto produtos alimentarios dos sectores agrícola e gandeiro; como os dos sectores da pesca, marisqueo e acuicultura; como os produtos elaborados polas empresas- industrias alimentarias galegas.

Así peixes, mariscos e incluso algas, na súa condición de alimentos ou produtos alimentarios, estarán regulados pola nova lei en distintos aspectos da calidade (tanto estándar como diferenciada), control, inspeccións, etc.

A dualidade auga/terra na orixe dos alimentos non debera limitar, nesta norma, os aspectos que teñen que ver coa súa promoción e valorización a través de figuras de calidade diferenciada.

Por elo, entre os fins da nova lei de calidade alimentaria de Galicia (art.3.m) deberíase incluír: a valorización da peculiaridade dos produtos agrarios e dos produtos da pesca, a acuicultura e o marisqueo tradicionais e innovadores de Galicia, fomentando os signos distintivos de orixe e calidade e o prestixio e a rendibilidade da industria alimentaria galega como instrumento básico de desenvolvemento económico no medio rural e do costeiro. De xeito específico, mellorar as rendas percibidas polos produtores primarios para acadar unha remuneración xusta do seu traballo.

Segunda

No anteproxecto de lei, a definición de alimento ou produto alimentario [art.4.a)]:

(i) reproduce a definición de alimento incluída na *ley 28/2015 de 30 de julio, para la defensa de la calidad alimentaria* (art. 4.a), que a súa vez reproduce parcialmente a definición de alimento recollida no art. 2 do Regulamento (CE) nº 178/2002.

(ii) fai mención específica dos moluscos bivalvos, os equinodermos os tunicados e os gasterópodos recolectados ou producidos e, de ser preciso tratados, con destino ao consumo humano, tanto se foron transformados total ou parcialmente coma se non.

Non se entende a necesidade desta última mención específica que fai referencia exclusivamente a certos grupos de mariscos, deixando fora a outros grupos de mariscos, aos peixes e ás algas.

De ser necesaria a mención especifica dos produtos do mar dentro da nova regulamentación sobre calidade alimentaria de Galicia, sería más pertinente nomear a este tipo de alimentos como ó fai a lei 2/2005 de promoción e defensa da calidade alimentaria galega (art 3. 1), isto é, "os produtos da pesca, acuicultura e marisqueo" con destino ao consumo humano.

Terceira

A orixe dual dos alimentos (auga/terra) vese reflectida no título I relativo ás competencias, que para os alimentos de orixe mariña ou acuícola recaen na Consellería do Mar (art. 6).

No que se refire aos produtos -do mar- de calidade diferenciada, como a DOP (Denominación de Orixe Protexida) Mexillón de Galicia[1], nos preocupa a indefinición e falta de precisión na súa consideración. Empezando polo redactado do artigo 6. que resulta confuso e pouco preciso sobre as competencia que ostenta a Consellería do Mar sobre os produtos do mar de calidade diferenciada, xa que no seu punto f. falase do fomento das denominacións de orixe (non das denominacións de orixe protexidas) e de distintivos de calidade (non distintivos de calidade diferenciada).

Ademais, en todo o título I, non se establecen accións de promoción dos produtos do mar de calidade diferenciada, nin o establecemento de liñas estratéxicas para o impulso dos produtos do mar de calidade diferenciada, nin o deseño da planificación estratéxica da promoción da calidade alimentaria diferenciada –no que ten que ver cos alimentos do mar

[1] Inscrita no rexistro europeo mediante o Regulamento (CE) nº 1050/2007.

de calidade diferenciada. A diferencia do que ocorre cos produtos agroalimentarios de calidade diferenciada.

Demandamos polo tanto que na nova lei teña unha maior consideración para os produtos do mar (da pesca, do marisqueo e da acuicultura) de calidade diferenciada, nomeadamente para aqueles produtos do mar de calidade diferencial asociada á orixe xeográfica por asegurar as máximas garantías en canto á súa vinculación co territorio de Galicia, promovendo así a xeración dun maior valor e benestar na nosa comunidade e axudando ao desenvolvemento e arraigo rural – neste caso costeiro- no noso territorio e engrandecendo o patrimonio cultural, paisaxístico e gastronómico de Galicia.

Cuarta

Entre as novidades plasmadas no anteproxecto se inclúe a creación, por parte da administración galega "dun referencial que servirá para identificar no mercado os produtos que se obtiveron conforme a normas que garanten a súa sostibilidade, entendida esta non só dende o punto de vista ambiental, senón tendo en conta tamén os aspectos económicos e sociais. Os produtores primarios do agro e do mar desempeñan un papel crave na transición cara a un sistema alimentario máis equitativo e sustentable, e recibirán apoio da política agrícola común e da política pesqueira común a través de novos fluxos de financiamento e réximes ecolóxicos para que adopten prácticas sostibles. Polo tanto, facer da sostibilidade unha marca abre novas oportunidades de negocio e diversifica as fontes de ingresos tanto para os homes e mulleres do campo e do mar como para as empresas alimentarias." (o entrecomillado reproduce literalmente un parágrafo da exposición de motivos).

Esta cuestión que se desenvólve no artigo 27, pero fai referencia exclusiva á produción agroalimentaria, excluíndo así deste referencial a produción do mar (da pesca, do marisqueo e da acuicultura).

Excluír aos produtos do mar no ámbito deste referencial, supón exclúe a estes produtos (as persoas e empresas que os producen e elaboran) das oportunidades e beneficios que leva asociado este referencial (sistema de certificación da sustentabilidade). Por elo, a través da conselleria competente nos produtos alimentarios de orixe mariña e acuícola debera de crearse un sistema de certificación da sustentabilidade dos sectores pesqueiro, marisqueiro e acuícola que seguindo os principios desenvolvidos para o sector agroalimentario no artígo 27 recolla as especificidades dos sectores que están baixo a competencia da Consellería do Mar.

Quita

É pertinente que para salvagardar a aqueles produtos de calidade que está amparados por denominacións xeográficas de calidade e evitar a confusión-colisión que puidera darse con outros sistemas de calidade diferenciada no art. 37.3 incluído dentro do capítulo V de Artesanía alimentaria, a nova regulamentación indique que:

"Para garantir a elaboración tradicional, nos produtos para os cales exista algunha denominación xeográfica de calidade [DOP ou IXP] coa que se puidesen confundir, a norma técnica correspondente esixirá que estes produtos estean acollidos á devandita denominación, alén doutros requisitos específicos que poidan establecerse."

Por contra non parece moi congruente que acto seguido no art.42 do capítulo VI que regula aos Produtos alimentarios tradicionais de Galicia se indique que:

"A Administración da Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Axencia Galega da Calidade Alimentaria, en colaboración co sector, elaborará e manterá actualizado un catálogo de produtos alimentarios tradicionais, no que se recollerá a identificación e a definición dos produtos típicos e tradicionais de Galicia, con independencia de que estean ou non protexidos mediante un distintivo referido á orixe ou a calidade do produto, co fin de preservar e revalorizar estes, efectuando a súa caracterización e seguimento histórico."

Sexta

O anteproxecto recolle novidades importantes na regulamentación das denominacións xeográficas de calidade nos títulos III e IV, para entre outras, recoller determinados aspectos novidosos da normativa europea (que regula este tipo de distintivos de calidade vinculada á orixe[2]) e determinadas cuestións da normativa nacional (que regula as DOPs e IXPs de ámbito supra-autonómico[3]). Ademais, a nova normativa debe recoller o cambio na

[2] Regulamento (UE) n.º 1151/2012 do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de novembro de 2012, sobre os réximes de calidade dos produtos agrícolas e alimenticios.

Regulamento (UE) n.º 1308/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, polo que se crea a organización común de mercados dos produtos agrarios.

Regulamento (UE) 2019/787 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de abril de 2019, sobre a definición, designación, presentación e etiquetaxe das bebidas espirituosas, a utilización dos nomes das bebidas espirituosas na presentación e etiquetaxe doutros produtos alimenticios, a protección das indicacións xeográficas das bebidas espirituosas e a utilización de alcohol etílico e destilados de orixe agrícola nas bebidas alcohólicas, e polo que se derroga o Regulamento (CE) n.° 110/2008.

[3] Lei 6/2015, do 12 de maio, de Denominacións de Orixe e Indicacións Xeográficas Protexidas de ámbito territorial supra-autonómico.

norma internacional para á que deben estar acreditados os consellos reguladores nos que a administración competente delega a actividade de control e certificación.

Por último, os reguladores indican que co fin de impulsar ás producións de calidade diferenciada (nomeadamente DOPs e IXPs) en certos aspectos, a nova normativa regula aos consellos reguladores, entidades que se constitúen como corporacións de dereito público para a xestión das figuras de protección da calidade daqueles sectores e produtos de calidade diferenciada que teñen unha maior capacidade autoorganizativa.

Nesta nova lei os reguladores galegos definen por primeira vez a xestión pública das figuras de calidade xeográfica (DOPs e IXPs) a través da Administración competente en materia de calidade alimentaria (art.46.1), indicando a posibilidade de delegar estás funcións en consellos reguladores (art. 46.2) se cumpren os requisitos que se detallan no art.48, que requiriran a adaptación dos consellos reguladores actualmente existentes.

Entre os novos requisitos é unha cuestión especialmente sensible o relativo á elaboración e aprobación duns estatutos a través dos que se rexeran os consellos reguladores (art. 48.f e art. 49). A adaptación a este novo requirimento, dos regulamentos que rexen ás denominacións xeográficas de calidade e aos seus consellos reguladores[4] e que nalgúns casos se aprobaron tras longos procesos xudiciais, pode levar a que, contrariamente ao que pretende o regulador –impulso das ás producións de calidade diferenciada— estas se vexan debilitadas.

Para evitar isto, e reforzar e impulsar aos produtos (e sectores) amparados actualmente baixo denominacións xeográficas de calidade, o regulador debería establecer na nova lei mecanismos, que tendo en consideración as características sociais propias destes produtos, lles faciliten a adaptación dos seus órganos de xestión (consellos reguladores) a esta nova normativa, incluíndo a posibilidade de que os consellos reguladores que actualmente están aprobados podan seguirse rexendo polos seus regulamentos debidamente transpostos, incorporando neles as diversas cuestións novidosas que se establezan (como as obrigas das persoas operadoras alimentarias detalladas no art.43 do anteproxecto ou as novas obrigas dos consellos reguladores incluídas no art.52) .

Sétima

Segundo se indica na exposición de motivos, o título V establece as medidas de fomento aplicables no sector alimentario, facendo mención especial das medidas relativas á calidade diferenciada.

Nese sentido e para incluír de forma clara a todos os produtos alimentarios galegos (do mar

[4] tal e como establece a vixente lei 2/2005.

e da terra) é pertinente e necesario modificar o punto h do art. 63, como se indica:

"Incorporar a promoción de produtos de calidade diferenciada nas políticas de desenvolvemento rural, costeiro, turístico e cultural, para destacar a produción alimentaria galega como un elemento adicional na construción da paisaxe, a vertebración territorial do mundo rural e no medio costeiro e a conservación dos recursos naturais en clave de sustentabilidade."

Dada a transcendencia das cuestións detalladas para o cumprimento do obxecto de fomentar, potenciar e garantir a produción de alimentos de calidade diferenciada na Comunidade Autónoma de Galicia

SOLICITASE

Que a entidade tramitadora do Anteproxecto de lei da calidade alimentaria de Galicia (así como as outras administracións galegas con competencias nas materias reguladas) teñan en consideración as presentes alegacións e realicen as oportunas modificacións do redactado do anteproxecto da norma para darlles resposta favorable.

Asino a presente en Vilagarcía de Arousa, a 5 de maio do 2022

